

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/73/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2213204624
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2213204624.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a členiek senátu: JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Gabriela Brišková, v právnej veci Ing. G. L., nar. XX.X.XXXX, bytom H. XX, R., proti žalovaným: 1. C. T., nar. XX.X.XXXX, bytom W. X, H., 2. A. T., nar. XX.X.XXXX, bytom H. XX, H., o zaplatenie 5.500,- Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného 1. proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 10C/76/2013-136 zo dňa 12. júla 2018 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 10C/76/2013-181 zo dňa 4. marca 2021, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňacím rozsudkom v napadnutom I. výroku v časti priznanej istiny 500,- Eur, priznaného úroku z omeškania, výške povolenej splátky a v časti náhrady trov konania (II. a III. výrok) voči žalovanému 1. **p o t v r d z u j e .**

II. Žalobcovi **n e p r i z n á v a** voči žalovanému 1. nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom uložil žalovaným 1. a 2. povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu vo výške 2.750,- Eur spolu s úrokom z omeškania 8,75 % ročne zo sumy 5.500,- Eur od 12.9.2012 do 12.11.2015 a zo sumy 2.750,- Eur od 13.11.2015 až do zaplatenia v mesačných splátkach po 200,- Eur mesačne na účet žalobcu vo H. č. B.: E vždy k 25. dňu toho ktorého mesiaca tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia, II. výrokom priznal žalobcovi náhradu trov konania vo výške 100 %, III. výrokom rozhodol, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník, dopĺňacím rozsudkom konanie v časti o zaplatenie sumy 2.750,- Eur zastavil.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou § 657, § 658 ods. 1, § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Občianskeho zákonníka, aj s poukazom na procesné ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 2, § 145 ods. 2, § 225 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že dňa 11.11.2011 účastníci konania uzavreli zmluvu o pôžičke, predmetom ktorej podľa I. článku bol záväzok žalobcu ako veriteľa poskytnúť dlžníkovi pôžičku vo výške 5.500,- Eur a záväzok dlžníka (žalovaný 1.) pôžičku v dohodnutom termíne splatiť. Podľa článku II. bod 2.2 bola pôžička poskytnutá na dobu 10 mesiacov t. j. do 11.9.2012. Podľa článku 2.5. v prípade nedodržania termínu splatnosti dlžník sa zaviazal platiť veriteľovi úrok z omeškania vo výške 0,1 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania až do splatenia dlžnej sumy. Žalovaný 1. uhradil vkladom v hotovosti na účet žalobcu sumu 2.750,- Eur dňa 13.11.2015.

4. Okresný súd právne uzavrel, že žaloba je v celom rozsahu dôvodná, preto zaviazal žalovaných 1. a 2. zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 2.750,- Eur spolu s príslušným úrokom z omeškania v mesačných splátkach po 200,- Eur na účet žalobcu vždy k 25. dňu toho ktorého mesiaca tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zrochnosť celého plnenia. Úroky z omeškania priznal žalobcovi podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

5. O náhrade trov konania rozhodol tak, že ju priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsudku 100 %.

6. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný 1. výlučne v časti priznanej sumy 500,- Eur a úroku z omeškania ako aj vo výške povolenej splátky, v náhrade trov konania, pričom navrhol zmenu napadnutého rozsudku a priznať žalobcovi sumu 2.250,- Eur v mesačných splátkach po 50,- Eur mesačne, žiadnej zo strán nepriznať právo na náhradu trov konania s poukazom na § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku. Argumentoval tým, že s výškou priznanej sumy a úroku z omeškania nesúhlasí, keď žalobca reálne poskytol na základe zmluvy o pôžičke sumu 5.000,- Eur, zvyšok mal slúžiť ako zábezpeka, ktorá sa v budúcnosti zaráta do prípadných úrokov z omeškania. O tejto skutočnosti oboznámil okresný súd na pojednávaní a žalobca tomu neodporoval. Okresný súd sa pri určenej splátke nezaoberal finančnými a majetkovými pomermi žalovaného, ktoré sa od konca roka 2012 značne zhoršili. Na ústnom pojednávaní preukázal čistý mesačný príjem odhadom 100,- až 150,- Eur. V exekúcii v roku 2014 prišiel o byt, momentálne nemá žiaden relevantný príjem. Určené splátky sú pre neho likvidačné.

7. Žalobca odvolanie nepodal, k odvolaniu žalovaného 1. sa vyjadril a uviedol, že napadnutý rozsudok navrhuje ponechať v platnosti. V zmluve o pôžičke je jednoznačne uvedená suma 5.500,- Eur a žiadna iná. Pri výške mesačnej splátky okresný súd vychádzal z návrhu žalovaného 1., ktorý navrhol sumu 200,- Eur, s čím súhlasil.

8. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 (ďalej len CSP), ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len OSP), pričom podľa ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

9. Krajský súd Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania prípúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), bez potreby doplnenia dokazovania, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného 1. nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutom rozsahu vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 CSP.

10. Predmetom konania na súde prvej inštancie bola pôvodne požiadavka žalobcu na zaplatenie voči žalovaným 1. a 2. spoločne a nerozdielne sumy 5.500,- Eur, úroku z omeškania 8,75 % ročne zo sumy 5.500,- Eur od 12.9.2012 do 12.11.2015 a zo sumy 2.750,- Eur od 13.11.2015 do zaplatenia.

11. Žalovaný 2. odvolanie voči rozsudku nepodal, voči nemu rozsudok nadobudol právoplatnosť, vzhľadom na to, že so žalovaným 1. netvorí nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 ods. 1 CSP. Odvolací súd poukazuje na to, že pre rozlíšenie, či ide o procesné spoločenstvo samostatné alebo nerozlučné je určujúca povaha predmetu sporu vyplývajúca z hmotného práva. O nerozlučné spoločenstvo ide tam, kde hmotné právo neumožňuje, aby predmet konania bol prejednaný a rozhodnutý samostatne voči každému spoločníkovi. Súdna prax aj právnická literatúra vychádzajú z toho, že osoby zaviazané

k solidárnemu plnenia sú spoločníkmi samostatnými (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 20 Cdo 2599/98, uverejnený v časopise Soudní judikatura č. 8, roč. 2000 pod č. 90, ďalej i Občianský zákoník II., komentár. 1. vydanie. Praha: CH Beck, 2009, s. 1531). Pri samostatnom spoločenstve koná každý zúčastnený sám za seba, voči každému zo zúčastnených môže byť samostatne (i odlišne) rozhodnuté, lehota na podanie odvolania plynie doručením rozsudku každému spoločníkovi samostatne (nerozlučný spoločník oproti tomu môže podať odvolanie včas, ak tak urobí v čase, kedy aspoň jednému z nich odvolacia lehota plynula), jej márnym uplynutím nadobúda vo vzťahu k tomuto spoločníkovi rozsudok právoplatnosť a len čo uplynie lehota na plnenie, stáva sa aj vykonateľným. Ďalej platí, že pri solidárnom záväzku je možné požadovať celé plnenie od ktoréhokoľvek zo solidárne zviazaných dlžníkov (§ 511 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka). Zároveň odvolací súd poukazuje Uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/544/2015 zo dňa 26.10.2016, podľa hmotného práva je len na úvahe veriteľa, či bude celé plnenie alebo jeho časť žiadať len od niektorého alebo od všetkých solidárnych dlžníkov vyplýva, že pasívne vecne legitimovaný je ktorýkoľvek solidárny dlžník sám o sebe. Už z toho, že založení procesného spoločenstva medzi solidárnymi dlžníkmi rozhoduje iba vôľa veriteľa, vyplýva záver o samostatnosti spoločníkov.

12. Odvolaním strán nebol napadnutý doplniaci rozsudok, ktorým bolo konanie o zaplatenie sumy 2.750,- Eur zastavené, preto nadobudol právoplatnosť.

13. Žalovaný nenapadol odvolaním I. výrok vo vyhovujúcej časti 2.250,- Eur, ktorý v tejto časti voči žalovanému 1. nadobudol právoplatnosť.

14. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalovaného 1. bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak I. výrokom voči žalovanému 1. žalobe žalobcu vyhovel v sume 500,- Eur, v úroku z omeškania 8,75 % ročne zo sumy 5.500,- Eur od 12.9.2012 do 12.11.2015, zo sumy 2.750,- Eur od 13.11.2015 do zaplatenia a povolil mu splátky 200,- Eur mesačne, s poukazom na odvolacie dôvody žalovaného 1.

15. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom tvrdeného nároku vo vzťahu k žalovanému 1., ktorý v potrebnom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku voči žalovanému 1., výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec v napadnutom rozsahu vo vzťahu k žalovanému 1. i správne právne posúdil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP, odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku vo vzťahu k žalovanému 1. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi.

16. Vzhľadom na odvolaciu argumentáciu, odvolací súd považuje za podstatné uviesť iba nasledovné:

17. Z obsahu spisového materiálu odvolací súd zistil, že žaloba žalobcu bola na okresný súd doručená dňa 12.3.2013. Zmluvou o pôžičke zo dňa 11.11.2013 sa podpísaný žalobca ako veriteľ podľa článku I. zaviazal poskytnúť dlžníkovi sumu 5.500,- Eur a žalovaný 1. ako dlžník sa zaviazal poskytnutú pôžičku v dohodnutom termíne splatiť. Podľa článku II. bod 2.1 pôžička je poskytnutá k rukám dlžníka pri podpise zmluvy v hotovosti, podľa bodu 2.2 pôžička sa poskytuje na dobu 10 mesiacov, t. j. do 11.9.2012. Dňa 4.8.2015 bola žaloba na vyjadrenie doručená žalovanému 1. Dňa 13.11.2015 bola účet žalobcu vedený vo H., a.s. vložená suma 2.750,- Eur (čl. 132). Na pojednávaní dňa 12.7.2018 (zápisnica o pojednávaní dňa 12.7.2018 na čl. 134) žalobca uviedol, že spornú istinu, ktorá bola predmetom zmluvy odovzdal obidvom žalovaným 1. a 2. Žalovaný 1. uviedol, že keby sa jednalo o podvod tak ako to tvrdí žalobca, jednu polovicu by mu nedal naspäť. Býva v byte, v ktorom platí nájomné 415,- Eur novému vlastníkovi, ktorý získal byt žalovaného 1. v dražbe, s nájomným mu pomáha dcéra, robí brigády sa príjmom 100,- až 150,- Eur mesačne. Od žalobcu dostal sumu 5.000,- Eur, hoci podpísal, že obdržal sumu 5.500,- Eur. Spornú istinu by vedel zaplatiť v splátkach pod 50,- Eur, následne po nesúhlase žalobcu, súhlasil so splátkami 200,- Eur mesačne.

18. K odvolaciemu dôvodu žalovaného 1. o nesprávnom právnom posúdení veci odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje

konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súdne použil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným odvolacím dôvodom, ale v danom prípade táto námietka nie je opodstatnená, pretože súd prvej inštancie jasne a dostatočne vysvetlil právne dôvody, pre ktoré žalobe v celom rozsahu vyhovel. Výsledky dôkaznej verifikácie všetkých právne relevantných dôkazných prostriedkov, ktoré boli potrebné k zisteniu skutkového stavu a vyplývajú z obsahu spisu, totiž jednoznačne viedli k naplneniu podmienok pre aplikáciu ustanovenia § 657 Občianskeho zákonníka, keďže poskytovali bezpečne zistený skutkový stav, ktorý bolo možné podriadiť pod uvedené hmotnoprávne pravidlo. Odvolací súd sa preto stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaný 1. si nesplnil svoju povinnosť vrátiť žalobcovi požičané peňažné prostriedky v dohodnutej lehote. Súd prvej inštancie správne právne vec posúdil.

19. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

20. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že pre uzavretie dohody o pôžičke sa nevyžaduje písomná forma, takže táto zmluva môže byť uzavretá i ústne alebo konkludentným spôsobom. Podstatnou náležitosťou obsahu takejto dohody je okrem označenia zmluvných strán, predovšetkým určenie predmetu pôžičky; z obsahu zmluvy musí vyplývať i povinnosť dlžníka vrátiť veci rovnakého druhu (peňaží). Keďže táto zmluva je reálnou zmluvou (kontraktom), k jej uzavretiu zákon vyžaduje i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 293/2008).

21. V spore o vrátenie požičanej peňažnej čiastky má žalobca bremeno tvrdenia, že so žalovaným dlžníkom uzavrel zmluvu o pôžičke, že mu poskytol finančné prostriedky a že žalovaný dlh riadne a včas nezaplatil. Ak sú tieto skutočnosti preukázané, veriteľ uniesol dôkazné bremeno. Dôkazné bremeno ohľadne existencie právnej skutočnosti, ktorá mala za následok zánik dlhu, zaťažuje dlžníka. Z hľadiska preukázania odovzdania vecí (peňaží) niektoré všeobecné súdy stanovili, že vyhlásenie dlžníka v písomnej zmluve o pôžičke, podľa ktorého veci (peniaze) prebral, nie je postačujúce (rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25Co/289/2012, ústavná sťažnosť bola odmietnutá uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 37/2013). Zastáva sa však i názor, že nároky veriteľa zakladajúce sa na jasne prejavenej vôli zmluvných strán v písomnej zmluve o pôžičke, vrátane prehlásenia dlžníka o prevzatí predmetu pôžičky, by mali požívať právnu ochranu. Najmä pri pôžičke vecí a peňaží odovzdávaných v hotovosti je písomné potvrdenie dlžníka najčastejším a najjednoduchším dôkazom, ktorý si starostlivé zmluvné strany môžu zadovážiť (porov. Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník II. § 451 ? 880. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2015, 2281 s.), rovnaký názor zaujal Najvyšší súd Českej republiky v rozhodnutí pod sp. zn. 33 Cdo 2547/2011, podobne nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 2061/08, že zmluva o pôžičke je reálnou zmluvou (kontraktom), k jej uzavretiu zákon vyžaduje i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi, pričom dôkazné bremeno o tom je na žalobcovi. Zmluva o pôžičke má charakter reálnej (nielen konsenzuálnej) zmluvy. To znamená, že k vzniku právneho vzťahu k pôžičke je potrebné odovzdanie veci dlžníkovi. Ak sa tak nestane, medzi zmluvnými stranami právny vzťah z pôžičky nevznikne (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 325/2009), a to aj keby všetky náležitosti tohto právneho úkonu (vrátane náležitostí vôle) boli dané.

22. V prejednávanej veci bolo preto pre posúdenie otázky platnosti zmluvy o pôžičke nevyhnutné zistiť, či došlo k jej poskytnutiu - odovzdaniu peňaží. Dôkazné bremeno spočívalo na žalujúcom veriteľovi. V spore o vrátenie požičanej sumy má teda veriteľ bremeno tvrdenia, že so žalovaným dlžníkom uzavrel zmluvu o pôžičke, žalovanému poskytol finančné prostriedky a žalovaný nezaplatil dlh riadne a včas. Túto skutočnosť môže veriteľ preukázať písomnou zmluvou o pôžičke alebo dlžobným úpisom, ktorým sa dlžník zaviazal na majetkové plnenie druhovo určených vecí, spravidla peňaží. Ak veriteľ nemá takúto písomnosť k dispozícii alebo ak je písomný doklad neúplný (chýbajú mu podstatné náležitosti), musí poskytnutie pôžičky preukázať inými dôkaznými prostriedkami (napr. svedkami). Ak sú tieto skutočnosti preukázané, potom veriteľ uniesol dôkazné bremeno (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25 Cdo 98/2000). Zaviazanie dlžníka na plnenie

súdom bude teda závisieť od úspechu dokazovania. Na druhej strane, i v prípade existencie listín preukazujúcich poskytnutie pôžičky môže dlžník v spore namietat' neexistenciu dlhu alebo jej výšku. Dôkazné bremeno o existencii právnej skutočnosti, ktorá mala za následok zánik dlhu celkom alebo sčasti, spočíva na dlžníkovi (porov. rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7 Co 341/2017). Odvolací súd (rovnako ako súd prvej inštancie) zastáva názor, že písomná zmluva o pôžičke s potvrdením dlžníka o poskytnutí pôžičky pri podpise, by mali požívať právnu ochranu. Odvolací súd vychádzajúc z písomnej zmluvy o pôžičke zo dňa 11.11.2011 má (tiež) za preukázané, že k odovzdaniu predmetu pôžičky (5.500,- Eur) došlo. Hoci žalovaný 1. túto skutočnosť poprel, namietajúc bez uvedenia akejkoľvek bližšej skutočnosti, s potvrdením podpisu žalovaného 1. na predmetnej zmluve.

23. Ak zmluva o pôžičke podpísaná aj žalovaným 1. obsahuje potvrdenie o odovzdaní sumy pôžičky žalovanému 1. pri jej podpise, odporuje pravidlám logického myslenia uverit' bez ďalšieho obrane dlžníka, že predmet pôžičky od veriteľa neprevzal v sume 5.500,- Eur, resp. vyvodzovať, že zmluva o pôžičke opatrená podpismi účastníkov nie je dostatočným dôkazom. Účastníkom občianskoprávných zmluvných vzťahov by malo byť naopak umožnené spoľahnúť sa na to, že celkom zrejmy obsah ich zmluvných dohôd nemožno vyvrátiť na základe jeho jednoduchého popretia zo strany účastníka, ktorý nechce niesť následky porušenia povinnosti zo zmluvného vzťahu (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 21.6.2012 sp. zn. 33 Cdo 2547/2011). Obrana žalovaného 1., že žalobca mu neodovzdal sumu pôžičky 5.500,- Eur ale iba sumu 5.000,- Eur nevyvracia vyššie uvedené. Žalovaný pred súdom prvej inštancie totiž žiadnym logickým spôsobom nevysvetlil, prečo by predmetnú zmluvu o pôžičke (prehľadný text na papieri formátu A4) podpísal (že ide o podpis žalovaného 1. v konaní nejako nespochybnil) a potvrdil prevzatie pôžičky v sume 5.500,- Eur, keby sa tak nestalo, pričom až v odvolaní žalovaný 1. tvrdil, že suma 500,- Eur mala slúžiť ako zábezpeka, ktorá sa v budúcnosti zaráta do prípadných úrokov z omeškania. Strana sporu má povinnosť predložiť skutkové tvrdenia pravdivo a úplne. Je však zrejmé, že v každom spore, v ktorom sú skutkové tvrdenia medzi stranami sporné, porušila túto povinnosť jedna zo strán. Tu je na mieste uviesť, že tvrdenie uvádzané žalovaným 1. (o neodovzdaní celej požičanej sumy 5.500,- Eur) v konaní neboli preukázané.

24. Žalovaný 1. sumu pôžičky vo výške 5.500,- Eur v zmysle o pôžičke zo dňa 11.11.2011 v lehote splatnosti podľa čl. II bod 2.2 dňa 11.9.2012 nezaplatil, neskôr po lehote splatnosti zaplatil žalobcovi (vkladom hotovosti na účet žalobcu) sumu 2.750,- Eur, zvyšok pôžičky nezaplatil. Súd prvej inštancie preto správne uložil žalovanému 1. zaplatiť úrok z omeškania po lehote splatnosti od 12.9.2012 do 12.11.2015 zo sumy 5.500,- Eur, následne po zohľadnení úhrady vo výške 2.750,- Eur, úrok z omeškania zo zvyšnej neuhradenej sumy 2.750,- Eur od 13.11.2015 do zaplataenia a to vo výške 8,75 % ročne v zmysle § 3 ods. 1 vyhlášky č. 87/1995 Z. z. S ohľadom na uvedené neobstojí nesúhlas žalovaného 1. s priznaním úroku z omeškania, ktorý nebol žalovaným 1. nijako bližšie zdôvodnený, pričom súd prvej inštancie postupoval dôvodne podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

25. Pokiaľ ide o povolenie žalovanému zaplatiť plnenia v splátkach v sume 200,- Eur, odvolací súd uvádza nasledovné:

26. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je 3 dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

27. Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa _____ a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

28. Ak má súd za to, že v prejednávanej veci je namieste určiť na plnenie dlhšiu lehotu alebo určiť, že plnenie sa má uskutočniť v splátkach, táto časť výroku rozhodnutia súdu musí byť podložená zistením všetkých potrebných skutočností, ktoré by presvedčivo zdôvodnili záver súdu, že vzhľadom na povahu prejednávanej veci, na povinný nárok a osobné pomery účastníkov je vhodné určiť na splnenie lehotu dlhšiu než tri dni od právoplatnosti rozsudku, alebo určiť, že peňažné plnenie možno uskutočniť v splátkach (porov. R 87/1966).

29. Hľadiskami pre úvahu súdu, či má žalovanému, ktorého platobnú povinnosť určil, priznať výhodu splátok, bude najmä výška priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovaného aj v konaní prejavenej

snaha o plnenie záväzku, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania a skutočnosť, či by prípadné zdržanie v plnení súdom ustanovenej povinnosti nedodržaním jednotlivých splátok nebolo v riešenom prípade vzhľadom na osobné pomery žalobcu príliš ťaživé (porov. R V/1968).

30. Z citovaných ustanovení CSP vyplýva, že ak súd pristupuje k autoritatívnemu rozhodnutiu (rozsudkom) o žalobe na peňažné plnenie (o aký prípad ide aj v prejednávanej veci), zákonnou lehotou plnenia a zároveň pravidlom je lehota troch dní, počítaná od právoplatnosti rozsudku. Štandardne preto súd ukladá splnenie povinnosti v takejto lehote. Na každú jednu výnimku z pravidla musia potom existovať dôvody, ktoré je potrebné riadne odôvodniť, čo platí aj pri odôvodňovaní rozhodnutia, a to či už pre dlhšiu než trojdňovú lehotu, alebo pre povolenie splátok a určenie ich výšky a podmienok splatnosti.

31. Jedným z ustálených pravidiel rozhodovacej praxe súdov je tiež pravidlo, podľa ktorého by k zaplateniu celého dlhu i vo forme splátok malo prísť najneskôr do 36 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa takáto výhoda poskytla (resp. v časovom intervale takéto rozpätie prekračujúcom nanajvýš nepatrne) a to i pri zohľadnení okolností získania žalovaným nespornej výhody (odkladu) už praktickým donútením žalobcu uplatniť právo na súde.

32. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca povolenie splátok žalovanému 1. vo výške 200,- Eur, ktorú navrhol žalovaný 1. nenamietal, pričom žalovaný 1. svoje tvrdenia o osobných a majetkových pomeroch odôvodňujúce priznanie plnenia v splátkach (pozn.: neurobil tak ani v odvolacom konaní) nepreukázal predložením žiadneho listinného dôkazu. Súd prvej inštancie rozhodol správne, keď žiadosti žalovaného o povolenie splátok v sume 200,- Eur vyhovel, pričom uvedené zohľadňuje zhodnú požiadavku strán (žalobcu a žalovaného 1.).

33. V zmysle § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany (prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky), ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie možno v odvolaní použiť len vtedy ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Žalobca netvrdil splnenie niektorej z podmienok pre použitie prostriedkov procesného útoku (obransy) v odvolacom konaní. V zmysle citovaného § 366 písm. a/ až d/ CSP tieto podmienky ani nevyšli najavo, preto novota žalovaného 1. (skutkové tvrdenie, že suma 500,- Eur mala slúžiť ako zábezpeka, ktorá sa v budúcnosti zaráta do prípadných úrokov z omeškania) nemohla byť použitá až v odvolacom konaní.

34. Vo vzťahu k výrokom závislým od rozhodnutia vo veci samej, o náhrade trov konania (II. a III. výrok) napadnutého rozsudku vo vzťahu k žalovanému 1., odvolateľ neuviedol žiadnu odvolaciu argumentáciu, odvolací súd preto bližšie stanovisko k uplatneným dôvodom nezaujal, keďže všeobecné odvolacie dôvody neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť záverov súdu prvej inštancie, vedúcich k rozhodnutiu v takýchto častiach.

35. S poukazom na uvedené, pokiaľ súd prvej inštancie rozsudkom žalobe v napadnutom rozsahu (aj) v časti sumy 500,- Eur, úroku z omeškania vyhovel a určil splátky vo výške splátok 200,- Eur mesačne, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd s použitím § 387 ods. 1 CSP rozsudok voči žalovanému 1. v I. výroku (v časti istiny 500,- Eur, úroku z omeškania, vo výške splátky), včítane II. a III. výroku o náhrade trov konania voči žalovanému 1. (odvolacími dôvodmi osobitne nenapadnutého), potvrdil.

36. V odvolacom konaní fakticky plne úspešnému žalobcovi vznikol zásadne nárok na náhradu trov konania odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

37. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade žalobca si v odvolacom konaní náhradu trov konania si neuplatnil, ani nevyčísľil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

38. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyš podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli.

39. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia CSP alebo iného zákona (analogia legis alebo juris). Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov žalovanej rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodnutie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

40. Na základe uvedeného odvolací súd žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému 1. nepriznal.

41. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne).

42. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).